

Motion från styrgruppen för nationella nätverket för forskningssjuksköterskor*

Inrätta en AID kod för forskningssjuksköterskor samt specialistsjuksköterskeutbildning inom forskning

Problembeskrivning:

I Sverige saknas idag en specialistsjuksköterskeutbildning för forskningssjuksköterska och en Arbetsidentifikationskod (AID kod) vilket medför att forskningssjuksköterskor är osynliga eftersom de anställs som t ex grundutbildad sjuksköterska, koordinator eller annan administrativ personal.

Avsaknad av detta medför att professionen som forskningssjuksköterska inte kan identifieras samt missar möjligheter till kompetensutveckling, löneprogression samt inflytande över arbetssituationen. Den allmänna sjuksköterskebristen kan leda till att forskningssjuksköterskor periodvis behöver gå in i den allmänna vården och att uppdrag kring kliniska prövningar bortprioriteras. I längden bidrar det till avbrott inom den kliniska forskningen samt en försämrad arbetssituation som medför risker för patientsäkerheten.

För att definiera, verifiera och belysa den kunskap som forskningssjuksköterskor har behövs en kompletterande kompetensbeskrivning utöver den kompetensbeskrivning som redan finns för grundutbildade leg. sjuksköterskor.

Med bakgrund av ovan bildade vi i januari 2022 en arbetsgrupp med representanter från olika regioner, sjukhus och forskningsenheter med målet att ta fram en nationell kompetensbeskrivning för forskningssjuksköterskor. Under hösten 2024 skickade projektgruppen ut kompetensbeskrivningen på en remissrunda för att få in synpunkter och kommentarer från olika relevanta aktörer. Det kom mycket positiva svar från myndigheter, life-science sektorn, universitet samt andra aktörer inom klinisk forskning. Just nu reviderar projektgruppen dokumentet i samarbete med Svensk Sjuksköterskeförening.

Under arbetets gång har även ett nationellt nätverk för forskningssjuksköterskor startats som en del av Svensk sjuksköterskeföreningen Nätverket har i nuläget ca 500 medlemmar.*

Våra ambitioner ligger även i linje med Sveriges life science-strategi. Regeringen bedömde redan år 2019 att det är viktigt med goda möjligheter för att kombinera kliniskt arbete och forskning. Kombinationen av hög klinisk omvårdnadskompetens och kunskap gällande klinisk forskning är viktig för den fortsatta utvecklingen av svensk hälso- och sjukvård vilket också visar på det alltmer ökande behovet av forskningssjuksköterskor. Arbetet med att uppnå Life Science strategins målsättning – att vara en ledande life science-nation fortsätter även med nuvarande regering (Regeringen, 2024). Bifogad, vg se nedan

[Förslag på åtgärder för att skapa bättre förutsättningar för kliniska prövningar](#)

Den 6 maj träffade styrgruppen för nationella nätverket läkemedelsverkets enhetschef för kliniska prövningar och Licenser, Gunilla Andrew-Nielsson och Regeringens utredare, Peter Asplund för

* <https://swenurse.se/sektionerochnatverk/nationellanatverketforforskningssjukskoterskor.4.5763722218af96334cf3f98b.html>

att diskutera satsningen på en kompetensbeskrivning, arbetsbeskrivning, specialistutbildning samt det framtida nationella partnerskapet för kliniska prövningar, SweTrail. Det blev mycket bra diskussioner och en vilja att bidra till förändring utifrån LVs möjligheter. Bifogad, vg se nedan mer information

[*Läkemedelsverket vill samla kliniska prövningar i Sverige | Läkemedelsverket*](#)

[*SweTrial ska öka svensk konkurrenskraft inom kliniska prövningar | Läkemedelsverket*](#)

Sammanfattningsvis är förhoppningen att vi kommer att få hjälp och stöd från Vårdförbundet i att det ska inrättas en AID kod för forskningssjuksköterskor samt stöd med initiala diskussioner kring en specialistsjuksköterskeutbildning inom forskning (forskningssjuksköterska).

Beslutsförslag:

1. Vi föreslår att Vårdförbundet tar initiativ till ett gemensamt möte med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt andra relevanta aktörer, såsom HR-representanter från regionerna, i syfte att diskutera behovet av en särskild AID-kod för forskningssjuksköterskor.

Flera HR-avdelningar inom regionerna har uttryckt medvetenhet om problemet – att det i dagsläget saknas möjlighet att särskilja sjuksköterskor med forskningsuppdrag från andra sjuksköterskor i personalsystemen. Trots detta har inga konkreta nationella initiativ tagits under de senaste åren för att lösa denna fråga. Det finns ett tydligt behov av att en nationell aktör samordnar ett sådant initiativ och kallar till ett gemensamt möte. Vi anser att Vårdförbundet, med sin roll som facklig företrädare, är en naturlig part att ta detta första steg.

2. Vi föreslår att Vårdförbundet tar initiativ till ett möte med representanter från Utbildningsdepartementet för att diskutera möjligheten att inrätta en ny specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot forskning, det vill säga en utbildning till forskningssjuksköterska.

Ett sådant initiativ ligger i linje med regeringens ambition att både stärka kompetensförsörjningen inom forskningsområdet och öka antalet kliniska prövningar i Sverige. Internationella exempel från Storbritannien, USA och Australien visar att en satsning på att formalisera rollen som forskningssjuksköterska och att etablera en akademiskt förankrad vidareutbildning kan bidra till en positiv utveckling inom hela life science-sektorn. Vi anser att Vårdförbundet har en viktig roll i att initiera denna dialog och driva frågan vidare på nationell nivå.

3. Vi föreslår att Vårdförbundet initierar och leder en nationell arbetsgrupp med uppdrag att ta fram ett förslag till en nationell lönestruktur som även inkluderar forskningssjuksköterskor och deras specifika kompetenser.

I dagsläget utformas lönetrappor inom Regionerna ofta utifrån formell akademisk utbildningsnivå dvs grundutbildad, specialistutbildad, disputerad. Begreppet "särskild

yrkesskicklighet" tillämpas i många fall utan tydliga och transparenta kriterier, vilket skapar otydlighet och ojämlikhet i löneutvecklingen.

Det nationella nätverket för forskningssjuksköterskor har en arbetsgrupp som för närvarande arbetar med att färdigställa en nationell kompetensbeskrivning för forskningssjuksköterskor. Denna kompetensbeskrivning kan utgöra ett värdefullt underlag för det fortsatta arbetet med en lönetrappa där forskningssjuksköterskors yrkesroll, ansvar och kompetens tydligt synliggörs. Vi ser ett behov av ett samordnat nationellt arbete för att uppnå en mer jämlik och förutsägbar löneutveckling för forskningssjuksköterskor inom svensk hälso- och sjukvård.